

MŪSŲ LIETUVA

NR. 35 (1518) — SEMANÁRIO — 1977 M. RUGSĖJIS — SETEMBRO 1 D. — 2,00 kr.
R. Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 — 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

Leniną įmetė į upę

Vilnius.

1977 sausio 23 keturi Vilniaus universiteto studentai ir Vilniaus Inžinerinio statybos instituto studentė, visi pirmakursiai, 1958 gimimo, miesto centrinio pašto pagrindinių operacijų salėje nukabino nuo sienos didelį Lenino barjefą ir nuo Žaliojo tilto įmetė į Nerį. Ten juos sulaikė milicija. Po ilgų tardymų Romas Grigas, studijavęs materialinį techni-

nį aprūpinimą, buvo uždarytas į Naujosios Vilnios psichiatrinę ligoninės 6-ji skyrių, o Saulius Marcinkevičius, studijavęs kibernetiką, Vytautas Šimkūnas, studijavęs istoriją ir Rasa Abeltenytė studijavusi architektūrą, tardomi toliau. Jie visi buvo pašalinti iš komjaunimo, vėliau ir iš universiteto. Teisiamas bus tik Romas Grigas, o likusieji turės prieš jį liudyti.

Įvertino Lietuvos pogrindžio spaudą

Londonas. — "Stipriausia lietuvių tautiškumo apraiška, rašo "Financial Times", yra pogrindžio spauda, gvildenanti religines temas, Lietuvos praeitį, nepriklausomybės laikotarpį." Straipsnis mini keturis reguliariai išeinančius pogrindžio leidinius, kurių svarbiausias jau penkerius metus leidžiama "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika".

Tragišką Lietuvos praeitį su okupacijomis, deportacijomis bei rezistencinėmis kovomis rodo dabartinė demografinė Lietuvos padėtis: 1975 metais Lietuvoje gyventojų skaičius siekė 3,3 milijonus, tai tik truputį daugiau negu 1939. Rusinimas yra vykdomas ypač per kolektyvizaciją, krašto supramoninimą ir sumiestinimą, tačiau ir šios pastangos nėra davusios sovietų lauktų rezultatų. Ginant pagrindines žmogaus ir tautos teises, ypač svarbų vaidmenį atlieka Lietuvos katalikų Bažnyčia, katalikybės tvirtovė šiaurės rytų Europoje.

Marksizmo ir krikščionybės ideologinis susikirtimas tautiškumui Lietuvoje teikia nepaprastą atsparumą. Lietuviai, liudydami savo ištikimybę Bažnyčiai ir religijai, drauge išreiškia savo tautinius jausmus, rašo laikraštis.

Vienas latvių kovotojas jau laisvas

Bonna. — Prieš porą savaitių Gunars Rode atvežtas iš Vladimiro kalėjimo į Rygą. Padaryta slapta, ir Maskvos disidentai nežinojo, kur jis "dingo". KGB buvo įpareigotas užmaskuoti jo ilgo kalinimo žymes, jį atšerti, duoti jam didesnes porcijas, bet Bunars jas padalindavo tarp savo kameros draugų. Kai sargybiniai tai pastebėjo, jie izoliavo jį ir laikė iki gegužės 13 atskirą nuo kitų. Rode buvo išleistas dviem dienom anksčiau negu jam buvo priteista. Turbūt, kad artimieji negalėtų jį sutikti su gėlėmis.

Rode iškalėjo 15 metų, iš jų 8 metus sunkiųjų darbų stovykloje ir 7 metus griežto režimo kalėjime vien dėl to, kad kalbėjo apie Sovietų Sąjungos konstitucijos garantuotas teises — teisę į nepriklausomybę. KGB gerai žino, kad šis karštas troškimas nėra tik vieno asmens beprotiškas noras, bet kad to patylomis nori veik visi latviai, lietuviai, estai ir kiti.

Gunars Rode laisvas sąlyginiai. Jo laisvė mažesnė negu kitų gyventojų, per visus metus jis negali išvykti iš Rygos ir savo bute turi visuomet būti nuo 22 iki 5 valandos ryto. (t.)

vių maldos ir solidarumo diena. Artėjant Šiluvos atleidams ir vėl kreipiamės į visus tikinčiuosius, organizacijas ir parapijas ir šiais metais Šiluvos Šventę tinkamai paminėti. Savo maldomis, akademijomis, procesijoms jungimės su Lietuvoje gyvenančiais ir kalėjimuose kenčiančiais mūsų broliais ir seserimis.

Yra žinių, kad Šv. Marijos gimimo šventė — Šiluvos Oktava — ir šiandien Lietuvoje taip minima, kad jos sutrukdyti nepajėgia net ir labai žiauri okupanto represija.

Nei šeimoj, nei visuomenėje nėra prasmingesnio ryšio už bendrą maldą. Dirbkim kartu ir vieningai. Melskimės, kad Aukščiausias palengvintų įkalintų kančias ir priartintų Lietuvos prisikėlimo dieną. Melskimės, kad visi tremtiniai dirbtų vieningai Dievo garbei ir Lietuvos gerovei, o Šiluvos Dievo Motina tikrai mūsų neapleis.

Vysk. V. Brizgys, Tit. Pirm.

Pr. Povilaitis, Vykd. Pirm.

MARIJA Lietuvos žemėje Dail. Vlada Stančikaitė-Abraitienė

VISO PASAULIO LIETUVIŲ MALDOS IR SOLIDARUMO DIENA

Lietuvis visais laikais mylėjo Mariją. Ji lietuviui buvo ir tėbėra paguoda vergijoje, ligoj, nepasisekimuose ir mirties aki-vaizdoj. Atsidėkodamas lietuvis statė Marijos garbei šventoves, gegužės mėnesį kalbėjo litaniją, o rožančius buvo ir pasiliko mėgiamiausia malda.

Tai matydama, Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos Valdyba 1976 m. Šiluvos Dievo Motinos Šventę paskelbė visų lietu-

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

R. KALANTOS KAPAS

Romas Kalanta, prieš penkerius metus susideginęs Kauno teatro sodyje už Lietuvos laisvę, yra palaidotas Ramonių kapinėse, priklausančiose Kauno miestui. Matyt, dėl jo mirties sukeltų jaunimo demonstracijų komunistinė valdžia neleisdžia pastatyti antkapinio paminklo, nors yra surinkta daug aukų. R. Kalantos kapas tėra paženklintas lenta su jo vardu bei pavarde, gimimo ir mirties datomis, papuoštas augančiomis gėlėmis.

Liepsnose žuvusio okupuotos Lietuvos jaunuolio ROMO KALANTOS kapas. Ir po mirties aidai jo žodžiai pavergėjams: "Laisvę Lietuvai!" Sovietinė valdžia neleisdžia statyti paminklo ant jo kapo

PROPAGANDINĖ ŠVENTĖ

Vilniaus miesto dainų šventė "Spaliui — mūsų darbas ir daina" įvyko gegužės 28 d. Kalnų parke. Programą atliko spaliukų, pionierių, vyresniųjų moksleivių chorai, šokių grupės, muzikantai — apie 8.000 saviveiklininkų. Aikštėn su vėliavomis atžygiavo karių chorai ir orkestras D. Tuchmanovo dainos "Pergalės diena" taktu. Jaunuosius šventės dalyvius veteranų vardu sveikino M. Meškauskienė, V. Lenino skaičiavimo mašinų gamyklos konstruktorius A. Kuzminskis. Komunistinėje "Tiesoje" rašoma: "Ilgai virš slėnio skambėjo liaudies melodijos, poezijos posmai apie Leniną, partiją, darbą, taiką ir draugystę..."

PARODA MASKVOJE

Elektrotechnikos laimėjimus atskleidė Sokolnikų parke atidaryta tarptautinė paroda "Elektra-77". Sovietų Sąjungos skyriuje buvo ir lietuviškų gaminių — "Elfos", "Elektros" pateiktų įvairių variklių, automatinis oro drėkintuvas, magnetofonas, kauniečių sukurtas mažasis televizijos priimtuvas "Šilelis".

GAMTOS APSAUGAI

Gamtos apsaugos draugija meilę Lietuvos gamtai bando skiepyti specialiais plakatų konkursais moksleiviams. Antrajam respublikiniam konkursui iš Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklų buvo gauta apie 400 plakatų gamtos apsaugos tematika. Vertintojų komisija atrinko 15 ir jų autoriams įteikė asmenines dovanėles. Premijuotųjų eilėse yra moks-

leivių iš visų Lietuvos kampų: Jūratė Savukynaitė iš Veisiejų Lazdijų rajone, kuršėniškis Remigijus Baranauskas, Dalia Gražytė iš Medeikių Biržų rajone, dusetiškė Rasa Ruzgaitė.

DEGALINIŲ KONKURSAI

Degalinėmis Lietuvoje vadinamos benzino pardavimo stotys automobiliams. Trijų tipų degalinių konkursą paskelbė Lietuvos Architektų Sąjunga su vyriausiąja materialinio techninio tiekimo valdyba. Laukiama degalinių projektų lengviesiems automobiliams, visuomeniniam miesto

transportui, autovežimiams greitkeliuose ir plentuose. Projektan turi būti įtrauktas degalinės pastatas su kuro atsargomis, vandens valymo įrenginiais, automobilių remontui skirta dalimi, kolonėlėmis motociklų kuro mišiniui. Premijomis bus įvertintos trys geriausios kiekvieno tipo degalinės.

PARODŲ PAVILJONAS

Vilniaus slėnyje, Lazdynų pusėje, statomas liaudies laimėjimų parodos paviljonas, suprojektuotas jauno architekto Edmundo Stasiulio. Jį sudarys terasoje išdėstytos keturios keturkampės pastato dalys. Paviljonas turės dvi sales — 3000 kv. metrų ir 1000 kv. metrų plotą. Didžiojoje salėje bus įrengta nuolatinė paroda, vaizduojanti pramonės, žemės ūkio, gamtos turtų, statybos, transporto, mokslo bei kultūros laimėjimus. Šia paroda jau rūpinasi architektai E. Stasiulis, V. Vizgirda ir J. Baginskas, nes jos atidarymu 1980 m. norima paminėti sovietinamos Lietuvos keturiasdešimtmetį. Mažesnioji salė bus skirta užsienio šalių bei sovietinių respublikų parodomis. Paviljonas turės dirbtinį apšvietimą, kad lengviau būtų išryškinti rodimus, transliuoti spalvotas televizijos laidas. Visas rūmų pastatas užims 7600 kv. metrų plotą, nes jame dar bus 300 vietų kino ir konferencijų salė, moderni fotolaboratorija, dailininkų dirbtuvės, administracinis bei gamybinis skyrius, restoranas lankytojams ir valgykla darbuotojams.

VASAROS SEZONAS

Tradicinę vasaros sezono atidary-

mo šventę Palangoje birželio 3 d. pradėjo Vilniaus televizijos ir radijo komiteto ansamblis "Armonika" savo koncertu. Tą pačią dieną palangiškiai bei jų svečiai buvo pakviesti į dvi parodas — lietuvių dailininkų darbų ir liaudies meistro A. Jonušo gintarinių bei metalinių papuošalų. Įdomią koncertinę programą atliko vietinis kraštotyrininkų ansamblis. Birželio 4, šeštadienį, įvyko visos Žemaitijos meno saviveiklos kolektyvų apžiūra, kurioje dalyvavo ir Jūrmalos rajono "Uzvaros" žvejų kolchozo atstovai iš Latvijos. Vaikus linksmo saviveikliniai Klaipėdos, Utenos ir Palangos lėlių teatrai. Pasibaigus šventiniam koncertui, karavalo dalyviai išijungė į tradicines saulės palydėtuves. Kurortinio sezono pradžią Palangoje paskelbė Jūratė ir Kastytis. Birželio 5, sekmadienį, buvo tęsiami koncertai, papildyti jachtų regata Baltijoje, dviratinių lenktynėmis Palangos gatvėmis ir V. Mikėno šachmatų simulantu.

ATEIZMO SKLEIDĖJAI

Ateizmo skleidimu Vilniuje rūpinasi šio miesto "Žinijos" draugijos skyrius ir prie jo įsteigta metodinė ateizmo sekcija. Žinių apie ateizmo skleidėjus pateikia Vilniaus miesto "Žinijos" draugijos valdybos referentas A. Žideliūnas "Komjaunimo Tiesos" 101 nr. 1976 m. vilniečiai susilaukė 1.986 paskaitų ateistinėmis temomis, o mokslinių paskaitų buvo 11.455. Ateizmo skleidėjų eilėse yra istorijos dr. J. Aničas, filosofijos kandidatas A. Gaidys, Vilniaus pedagoginio instituto docentas R. Tidikis, universiteto profesorai — J. Dagys, K. Daukštas, J. Barzdaitis. Ateistinio darbo naujovės aptariamoms jau šeštus metus veikiančiame klube "Ave vita". Metodinė sekcija rengia specialius seminarus ateizmo lektoriams, talkon pasikviesdama Vilniuje veikiančių ateizmo muzėjų ir liaudies švietimo skyrių. Pernai buvo surengti du seminarai šiomis temomis: "Ateistinės propagandos uždaviniai, vykdant XXV-jo Sovietų Sąjungos ir XVII-jo Lietuvos kompartijų suvažiavimų nutarimus ideologinio darbo klausimais", "Dorovinio ir ateistinio darbo vienybė". Vilniaus kultūros mokykloje dėstytojos U. Baurėnienės iniciatyva įvyko dailiojo skaitymo konkursas ateistine tematika. Metodinės sekcijos narys P. Pečiūra Vilniaus ateizmo muzėjui padėjo paruošti vaizdinių priemonių aplanką "Kalaviju ir kryžiumi", kuris netrukus bus išleistas 10.000 egz. tiražu.

KURŠIŲ NERIJA

Lietuvos miškotvarkos kontoros "Miško projektas" atstovai Kuršių nerijos miškus yra pasiryžę paversti vientisu miško parku. Projektą yra paruošęs inž. Faustas Jončys. Metiniam kopų tvirtinimui vadovauja brigadininkas Jurgis Černeckis. Kopų slinkimą stengiamasi sustabdyti iš vytelių nupintomis užtvaramis. Kadangi Kuršių nerija yra paskelbta gamtiniu draustiniu, turistams taikomas griežtokas režimas. Jiems parenkamos poilsio zonos, tiesiami lentų takeliai tarp kopų, vaizdingiausiose vietovėse įrengiamos apžvalgos aikštelės. Abiejuose 50 km ilgio kelio pusėse iškertami menkaverčiai krūmai, kad lankytojams neužstotų vaizdo į Kuršių marias ir Baltijos jūrą.

LANKĖSI DIPLOMATAI

Vilniuje birželio 16 d. lankėsi grupė P. Amerikos valstybių ambasadorių: Argentinos — L. Bravas, Ekvadoro — P. N. Vargas, Kolumbijos — U. Munjosas, Kosta Rikos — F. B. Sotas. Su jais viešėjo ir jų žmonos. Svečius iš Maskvos atlydėjo Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministerijos P. Amerikos skyriaus vadovas V. Černyševs. Juos priėmė augščiausios tarybos prezidiumo pirmininko pavaduotoja L. Diržinskaitė-Piliušenko, sekret. S. Naujalis, užsienio reikalų ministerį vaidinantis V. Zenkevičius. Apie sovietinamos Lietuvos laimėjimus ekonomikos, kultūros bei mokslo srityse kalbėjo L. Diržinskaitė-Piliušenko. P. Amerikos diplomatai lankėsi Trakuose, mokslinio žemdirbystės tyrimo instituto Vokės skyriuje, mokslo bei kultūros įstaigose, susipažino su istoriniais, kultūriniais ir revoliuciniais paminklais.

O ESTADO DE S. PAULO —

QUINTA-FEIRA, 25 DE AGOSTO DE 1977

Pankow prende escritor

BERLIM — O economista Rudolf Bahro, membro do PC alemão oriental, foi preso esta semana, pouco depois de suas críticas ao regime de Pankow terem sido publicadas na imprensa ocidental.

Em Moscou, o general reformado Piotr Grigorenko denunciou ontem a prisão de mais dois dissidentes soviéticos. Trata-se do lituano Viktoras Piatkus, membro de um grupo de defesa dos direitos humanos, e do russo Felix Serebrov, que faz parte de um grupo que investiga o abuso da psiquiatria, como meio de repressão política. O primeiro foi preso em Vilna e o segundo em Moscou.

A denúncia de Grigorenko foi feita numa entrevista a jornalista ocidental, a que assistiu o físico Andrei Sakharov, que por sua vez revelou que é muito grave o estado de saúde do nacionalista ucraniano Alexander Serguienko, condenado em 1971 a 10 anos de trabalhos forçados.

Por sua vez, o semanário Literaturnaya Gazeta afirma que o cientista dissidente Beniamin Levich "é folgazão e um canalha, uma vez que sem trabalhar, como seria seu dever, recebe dinheiro do Estado" e favores dos ocidentais "para continuar suas atividades desdissidentes".

Enquanto isso, a Chancelaria soviética convocou ontem um representante da embaixada norteamericana para apresentar protesto formal contra a recusa de autorização para que um grupo de sindicalistas soviéticos visitasse os Estados Unidos.

• Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

LATVIAI IR ESTAI JUNGIASI Į ŽYGIJ WASHINGTONĖ

Birželio 11 įvyko penktasis posėdis ryšium su pabaltiečių žygiu už žmogaus teises. Tai buvo antras posėdis, kuriame dalyvavo latvių ir estų atstovai. Posėdžiaujant Detroito Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centre, latviai ir estai davė galutinį sutikimą pilnai įsijungti į demonstracijos ruošą ir eigą.

Tame pačiame posėdy žygio ruošos egzekutyvinis komitetas pasiskirstė kai kuriomis pareigomis. Viktoras Nakas buvo išrinktas tęsti pirmininko pareigas. Estas Raimund Tralla ir latvis Sigurds Rudzitis išrinkti vicepirmininkais. Kiti egzekutyvinio komiteto nariai: Violeta Abariūtė, Rusnė Baltrušaitytė, Gintė Damušytė, Saulius Jankauskas, Milda Kupcikevičiūtė, Jonas Marcišauskas, Uldis Sipols ir Gražina Vaškėlis.

Kaip anksčiau skelbta, žygis įvyks Washingtonė prie Lincoln paminklo rugsėjo 24. Tikimasi, jog jame dalyvaus pora tūkstančių pabaltiečių.

Šiuo metu egzekutyvinis komitetas ruošia kvietimus prezidentui Carteriui, Aleksandrui Solženicynui ir įvairiems kongresmanams. Komiteto paprašytas, vienas jaunas lietuvis ruošia plakatus, kurie bus paskleisti po Šiaurės Amerikos pabaltiečių kolonijas ir išgarsins demonstraciją. Šis komitetas jau paruošė vietiniam demonstracijos komitetam memorandumą, kuris apibrėžia pastarųjų pareigas. Spėjo surasti žmonių Philadelphiaj, Chicagoj, Clevelande, Detroite ir Rochestery, kurie pradėtų vietinių komitetų steigimą.

Kad žygis turi pabaltiečių veiksmų vieningą paramą, įrodo žygio garbės komiteto sąrašas. Į tą sąrašą įeina: dr. K. Bobelis, Altos pirmininkas; A.S. Gečys, JAV LB krašto valdybos pirmininkas; G. Juozapavičiūtė, PLJS pirmininkė; A. Miner, Lietuvos vyčių pirmininkas; B. Nainys, PLB pirmininkas; J. Simanavičius, KLB krašto valdybos pirmininkas; J. Valaitis, KLJS pirmininkas; dr. J. K. Valiūnas, Vliko pirmininkas; B. Zdanytė, JAV LJS pirmininkė. Iš latvių visuomenės į garbės komitetą įeina: dr. J. Riekstins, American Latvian Association pirmininkas; Uldis Sipols, American Latvian Youth Association pirmininkas; dr. Ilgvars Spilners, World Federation of Free Latvians pirmininkas. Estas Ilmar Ploor, kuris pirmininkauja Estonian American National Council, taip pat įeina į garbės komitetą.

Kiekviena tautybė atskirai renka lėšas šio žygio išlaidoms. Lietuvių finansų komitetas sudarytas Chicagoj. Jam pirmininkauja dr. Jonas Valaitis; vicepirmininkai — dr. Leonas Kriaučiūnas ir dr. Antanas Razma. Prie komiteto priklauso ir du jaunuoliai: Ofelija Barškėytė (sekretorė) ir Juozas Ivanauskas (išdininkas). Tas komitetas jau spėjo įsikorporuoti.

Aukas, mažesnes negu \$5000, galima nurašyti nuo federalinių mokesčių. Čekiai rašomi Baltic Human Rights Rally, Inc. ir siunčiami šiuo adresu: 1617 Fairway Lane, Naperville, IL 60540.

Egzekutyvinis komitetas

Kalbėjau su Lietuvos partiečiais

ANICETAS LUKOŠIUS

Tik ką grįžęs tautietis iš Europos štai ką pasakojo:

Po apsilankymo ir pasimatymo su savo giminėmis okupuotoje Lietuvoje, t.y. Vilniuje ir truputį Kaune, mūsų grupė buvome jau pakeliui į sekančią komunistinę šalį R. Europoje. Viename tos "didžiosios" šalies aerodrome dar šiek tiek lūkuriam — baigėme pasiruošti tolimesniam skrydžiui. Kažkuris iš mūsų pranešė matęs didelę grupę jaunų vyrų ir merginų, labai panašių į lietuvius. Kitas dar pastebėjo, kad jų yra apie 40.

Aerodromo maišatyje staiga jie kažkur dingo — tikriausiai buvo išvesti pro kitus vartus.

Netrukus pajudėjome ir mes, nes dar reikėjo praeiti pro viena kontrolę, prieš paliekant tą "žemiškojo rojaus" šalį. Kai atsiradome prie paskutiniųjų vartų, žiūrime, kad ir ta grupė čia belaukianti.

Kadangi mes, turistai, visi buvome geroje nuotaikoje, tarpusavy garsiai lietuviškai kalbėjome, tai jie atkreipė dėmesį į mus. Mūsų užkalbinti, jie taipogi prašė lietuviškai. Pasirodo, skrisime tuo pačiu lėktuvu, nes ir jie keliauja maždaug į tas pačias vietas, gavę atostogų.

Pirmiausia paklausėme, ar jie padės toje kelionėje mums dainuoti. Sutiko. Dar valandėlė ir mes jau viršum debesų. Kadangi ir mūsų buvo netaip jau

Jugoslavijos žemėlapis

mažai, šiame lėktuve mes ir jie sudarėme daugumą. Sėsdamiesi susimaišėme ir susėdome drauge su jais, kad būtų lengviau dainuoti.

Visi jie dar pačioje jaunystėje — 20-25 metų amžiaus. Visi vedę, tačiau keliauja tik po vieną iš šeimos.

Lėktuvui vienodai ir monotoniškai užiant, užsimezga mums ir jiems įdomūs, nekasdieniški pašnekesiai. Jie sakė esą iš įvairių Lietuvos kampelių, vieni kitų nepažįsta ir tik čia pirmą kartą susitiko. Dirba jie su įvairiais jaunimo rateliais, jiems vadovauja, mokytojauja ir pan. Iš valstybės jie gavo apmokamų atostogų, taigi ir keliauja poilsio net į "užsienio" kurortą. Laikosi jie kukliai, nedrąsiai, galbūt neviską mums ir sako, tačiau jokios propagandos ar ko nors panašaus nė menkiausio šešėlio.

Mes iš karto supratome kas jie tokie. Vienas kitas iš mūsų visai netyčiomis pas kairiuosius pastebėjo po atlapais paslėptus Lenino ženklukus. Visi labai nuoširdūs, simpatiški, visa kuo domisi, mūsų kalbinami mielai šneka, atsako į paklausimus.

Tiesa, nei jie, nei mes neįsėdome tame lėktuve užtraukti lietuviškos dainos, kaip kad žadėjome, bet už tai turėjome puikią, retai bepasitinkančią progą su jais išsišnekėti, jiems viską apie laisvąjį pasaulį papasakoti. Daugiausia jie domėjosi mūsų ekonominiu bei kultūriniu gyvenimu. Ir čia jie iš mūsų sužinojo tai, ko nė sapne nesapnavo.

Turėjo jie ir porą vadovų, bet kadangi jie buvo "vyresnio brolio" kilmės, silpnai dar supranta lietuviškai, tai ir mūsų pašnekesiams nekliudė, be to, jau

buvome kito krašto padangėje.

Per tą porą valandų kelionės viršum debesų jie iš mūsų sužinojo, kaip čia mes švenčiame savo tautos šventes, ypač Vasario 16, kai net ir prie Amerikos Baltųjų Rūmų suplevėsuoja mūsų trispalvė. Jie patyrė, jog mes sielojamės savo tautos kankiniais, žinome apie Sibiro kankinius, žuvusius miško brolius. Pasakojom, kad apie juos rašomos knygos, kuriamos poemos, rengiami vaidinimai, tapomi paveikslai. Laisvasis pasaulis stebisi Sibiro lietuvių maldaknyge, "Lietuvos Bažnyčios Kronikomis", religijos persekiojimu. Visur čia skelbiami Sadūnaitės pasakyti žodžiai teisme. Žinoma, kad Sacharovas Vilniuje nebuvo įleistas į savo draugo laisvės kovotojo teismą, kad Romas Kalanta yra didžiausias šio meto Lietuvos didvyris laisvuose Vakaruose, kad laisvieji domisi S. Kudirkos, Brazinskų bei kitų laisvės šauklių žygdarbiais.

Jiems buvo didžiausia sensacija, kai sužinojo, kad ir Lietuvos trispalvė, nors ir nedidelė, buvo nuskraidinta ir palikta ant mėnulio.

Gavo jie iš mūsų ir šiokių tokių suvenyrų prisiminimui, net ir amerikietiškus dolerių, kuriuos su dideliu dėkingumu priėmė. Kaikurie iš mūsų, norėdami jiems padėti, net šį beį tą ir nupirko iš jų, mokėdami doleriais, žinoma, vadovams nematant.

Pagaliau jau kitos šalies aerodrome mūsų keliai išsiskyrė. Su nuoširdumu ir didele nuostaba jie mus atsisveikino, buvo už viską mums dėkingi, linkėjo laimingiausios kelionės.

TEVIŠKES ŽIBURIAI

Tai buvo ilgas kelias...

Pokalbis su Kęstučiu Jokubynu, 17 metų kalintu Sibire ir pagaliau atvykusiu Kanadon pas brolių

S.m. birželio 1 d. "TŽ" redakcijoje lankėsi K. Jokubynas, lydimas savo hamiltoniečio brolio. Tai nedidelio ūgio, malonios, bet ryžtingos išvaizdos vyras, perėjęs ilgų kančių grandinę. Jis atskrido Kanadon "Aerofloto" lėktuvu per Montrealį. Giminės bei kiti bičiuliai buvo pasiruošę pasitikti svečią Maltono aerodrome prie Toronto, bet dalykai taip susiklostė, kad svečias pats pasibeldė į brolio namų duris Hamiltone...

K. Jokubynas, užkalbintas "TŽ" redakcijoje, sutiko pasidalinti kaikuriomis mintimis.

— **Kaip Jums galų gale pavyko išvykti iš okupuotos Lietuvos ir Sov. Sąjungos?**

— Tai buvo ilgas kelias, su daugeliu kliūčių. Nors pagal įstatymus emigracija galima, įvairios valdžios įstaigos, matyt, turi nurodymus trukdyti kiek tik galima. Todėl ir trukdo visi: nuo tarybinių pasiuntinybių užsienyje iki eilinio darbuotojo rajono milicijoje arba vizų skyriuje Vilniuje. Pvz. konsulatą Otavoje pusę metų vilkino iškviatimo patvirtinimą ir pagaliau pranešė, kad dokumentai pamesti, nors šioje įstaigoje toks atsitikimas visai neįmanomas. Broliui teko kreiptis į Kanados vyriausybę ir tik šiai, ypač darbo ministeriui John Munro, įsiterpus pakartotini iškviatimo dokumentai buvo sutvarkyti. Vilniaus vizų skyrius nekartą atmetinėjo pažymas dėlto, kad jas išrašiusio pareigūno parašas buvo neįskaitomas, praleista data ir pan. Kas nulėmė leidimo išdavimą man — galima tik spėlioti. Dar sunkiau apibendrinti, nes kiekvienas atvejis vis kitoks. Manoma, kad svarbūs trys faktoriai: artimi giminės užsienyje, norinčiojo išvykti tvirtas ryžtas bei atitinkama laikysena siekiant tikslo ir viešoji užsienio nuomonė. Manau, kad mano išvykimui turėjo įtakos ir artėjanti Belgrado konferencija.

— **Ar ilgi buvo išvažiavimo formalumai?**

— Apie leidimą man pranešė balandžio 14 d. vakare, o išvykti turėjau neveliau gegužės 3-čios. Visos tos dienos pareikalavo daug jėgų, ypač nervų. Vizų skyrius reikalauja tik bendros, galutinės pažymos, neaiškindamas smulkmenų. O šiai pažymai gauti reikia kelių kitų iš įvairių įstaigų. Pvz. reikia pažymos, kad neturi telefono, garažo ir pan. Kol jas gauni, tenka nekarta varstyti net tu pačiu istaigų duris. Aš siek tiek

Ir šis lietuviukas buvo deportuotas į Sibirą Stalino siautėjimo laikais

Nuotrauka iš LF

žinojau apie tuos formalumus iš anksčiau išvykusiųjų patirties ir ja pasinaudojau.

— **Buvote sustojęs Paryžiuje. Ar ten turite pažįstamų?**

— Taip. Ten dabar gyvena rusų rašytojas Siniavskis, su kuriuo susidraugavau dar būdamas lageryje. Pas jį ir buvau apsistojęs. Susitikau taip pat su kaikuriais kitais disidentais. Mačiausi su Paryžiaus lietuviams, dalyvavau jų gražiai suruoštame Motinos Dienos minėjime.

— **Spaudoje buvo rašoma apie vienos baltiečių organizacijos atliktus sprogdimus prie Sov. S-gos atstovybių. Ar neteko sužinoti tikslesnių duomenų apie tą įvykį?**

— Lietuvoje apie šį incidentą buvo žinoma iš užsienio radijo pranešimų. Tai įvyko prieš mano atvažiavimą į Paryžių. Čia bebūnant, prancūzų spaudoje pasirodė žinutė apie vieną paslaptinę nužudymą. Kaikas sieja nužudytąjį asmenį su grupe, įvykdžiusią sprogdimus, ir spėlioja apie Maskvos ranką dėl to jaunuolio mirties.

— **Už ką buvote išvežtas Sibirą ir kaip galėjote išlaikyti net 17 metų?**

— Aš nebuvo išvežtas, t.y. nebuvo ištremtas. Mane suėmė už pagrindinę veiklą. Pagal oficialų kaltinimą "už dalyvavimą antitarybinėje nacionalistinėje organizacijoje" ir OSO arba "troikos" potvarkiu nubaudė 10 metų pataisos darbų stovyklos. Ištremti į Sibirą buvo mano tėvai. Po Stalino mirties mane paleido trim metais anksčiau, nes "nusikalstamą veiklą" buvau pradėjęs dar nepilnametis. Po to trejus metus praleidau tėvų tremties vietoje. Krasnojarsko krašte. Iš ten nesėk-

mingai bandžiau pabėgti į užsienį, už ką 1958 m. buvau nuteistas 10 m. laisvės atėmimu. Bausmę atlikau pilnai.

Kaip galėjau išsilaikyti ir net neprarasti sveikatos? Manau, kad už paveldėtą sveikatą turiu dėkoti tėvams-ūkininkams. Nebuvau išlepintas, išmokau savitvardos. Pagaliau saugojo Apvaizda, kurią kiti vadina laime. Juk kalėjimas arba lageris — tai gyvenimas miniatiūroje, su savo blogomis ir geromis pusėmis. Betkokiam gyvenime galima ištišti. Nors lageryje daug kas uždrausta arba suvaržyta, būna galimybių ir apeiti tuos suvaržymus, pvz. net pasinaudoti slapta atgabenamais arba primityviai iš lako, acetono bei kitų medžiagų išgaunamais svajalais. Būdų nustumti, sugadinti sveikatą labai daug. Prie to veda blogas maistas, nualinantis darbas, bendra atmosfera. Galimybių išsilaikyti daug mažiau. Manau, kad labai svarbi sąlyga — susirasti rimtą užsiėmimą, ko nors mokytis. Be kita ko, tai padeda užmiršti žiaurią tikrovę, beviltiškai atrodančią ateitį, net spygliuotų vielų tvorą ar grotas už lango.

— **Ar lageryuose nebuvo medicininės pagalbos?**

— Stalino laikų lageryuose kalėjo daug kvalifikuotų gydytojų. Nors jie nevisada galėdavo dirbti gydytojais (dažnai tik sanitarais), kaikuriuose vietose ligonių priežiūra būdavo nebloga. Paskutiniaisiais metais padėtis pasikeitė. Rimtai susirgus, nedaug galima tikėtis iš lagerio medicinos.

— **Kokios nuotaikos dabartinėje Lietuvoje? Ar žmonės ten tikisi laisvės padvelkimo iš Helsinkio ir Belgrado konferencijų?**

— Šiuo, kaip ir kitais panašiais klausimais, galiu pareikšti tik savo nuomonę, nepretenduodamas į visos Lietuvos gyventojų nuotaikų apibendrinimą. Tarybų S-ga dažnai pasirašinėja įvairias sutartis. Ji ir su Lietuva buvo pasirašiusi nepuolimo sutartį, bet visi žinome kas iš to išėjo. Todėl ir po Helsinkio susitarimo mažai kas kreipė į jį dėmesį. Tik pastaraisiais mėnesiais, kai po drąsių naujojo JAV prezidento pareiškimų užsienio spauda ir radijas pradėjo plačiai gvildinti žmogaus teisių klausimus Helsinkio susitarimų šviesoje, o bolševikų spauda kaltinti Vakarus tų susitarimų laužymu, kaikas deda vilčių ir į Belgrado konferenciją.

— **Dabar Sov. Sąjungoje pradėta kalbėti apie naują L. Brežnevo konstituciją. Ar iš jos tikimasi kokių nors pakeitimų?**

— Apie naują konstituciją buvo kalbama jau prieš 10 metų. Vargu ar galima tikėtis esminių pakeitimų. Juk ir dabartinėje konstitucijoje skelbiami principai nėra blogi. Svarbu ar jų laikomasi gyvenime.

— **Kokie žmonės Lietuvoje dabar labiausiai persekiojami — religiniai, tautiniai, kultūriniai veikėjai?**

— Persekiojami tie, kurie, valdžios supratimu, veikia prieš jos interesus. Dėl milžiniško slopinimo ir prievartos aparato tokia veikla yra gana ribota.

— **Kaip galėjo išsilaikyti iki šiol pogrindžio spauda, ypač "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika", einanti jau šeštus metus?**

— Manau, kad ji, kaip ir kiti pogrindžio leidiniai, laikosi rinktinių žmonių pasišventimu, ryžtu, jų pasiruošimu aukotis ir didele pogrindinės veiklos patirtimi. Aišku, retkarčiais tenka kam nors nukentėti. Paskutiniai man žinomi suėmimai Vilniuje dėl pogrindinių leidinių — Matulionio ir Lapienio.

— **Kokios pagalbos ten laukiama iš užsienio?**

— Medžiaginės pagalbos reikalingumas jau, galima sakyti, praėjęs, nors daugelis žmonių visais laikais mėgo ir mėgsta dovanas. Labiausiai trūksta rimtos religinės, kultūrinės, bet gerai paruoštos literatūros.

— **O kaip Lietuvos žmonės žiūri į turistus iš laisvojo pasaulio?**

— Apibendrinti vėl sunku. "Dėdė" iš Amerikos visuomet laukiamas ne tik dėl dovanų. Giminės nori pasimatyti, o kiti sužinoti ką nors naujo, įdomaus. Tačiau tie "amerikonai", atvykę 5 dienom, vos suspėja pamatyti fasadą, skirtą užsieniečiams. Tikrojo gyvenimo, kuris ten gana pridengtas ir sudėtingas, turistai negali pamatyti. Todėl jų išpūdziai bei išvados dažniausiai labai paviršutiniškos ir prisideda prie oficialiosios propagandos.

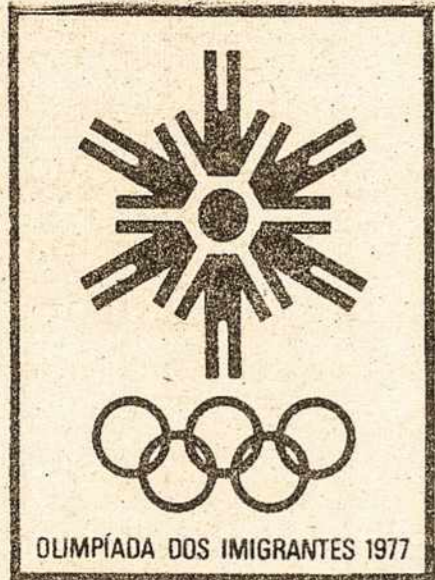
— **Ką galėtumėte pasakyti apie lituanistinius Vilniaus universiteto kursus užsieniečiams? Ar jie naudingi?**

— Valdžiai Lietuvoje, matyt, naudingi. Priešingu atveju jų neorganizuotų. Kad jie būtų naudingi užsieniečiams, mano nuomone, šiems reikėtų praeiti dar vienus kursus — paruošiamuosius aniems. Nepakankamai pasiruošusius kursantus lengva supainioti, juo labiau, kad dėstytojai yra gerai pasiruošę.

BRAZILIJOS lietuvių jaunimo sąjunga

A LITUANIA NO PACAEMBU

ENCERRAMENTO DAS OLIMPIADAS

Faremos um breve balanço da semana de 14 a 21 de agosto a qual foi marcada pela "Olimpiada dos Imigrantes", além da visita do Coral "Aidas".

Durante tal período realizaram-se as mais diversas provas esportivas sendo que no sábado pela manhã competiu o 1º representante da Lituânia, Fredy Lutkus. Infelizmente não conseguimos até o presente momento tomar conhecimento de sua classificação oficial, ficando nossa promessa que será posteriormente informada.

— Kaip manote įsikurti Kanadoje?

— Kol kas tik dairausi, grožiuosi Kanados platybėmis, kurios, po Europos, atrodo tikrai įspūdingai. Ruošiuosi aplankyti draugus JAV, o po to reikės jieskoti kokio nors darbo.

— Kaip, Jūsų nuomone, išeivija galėtų geriausiai padėti okupuotos Lietuvos tautiečiams?

— Išeivijos lietuviai yra neblogesni už okupuoto krašto tautiečius, šiandien skubančius Vilniaus ir kitų Lietuvos miestų gatvėmis. Jie neužmiršo savęs ir kitų. Kad neužmiršo savęs, rodo gyvas jų kultūrinis gyvenimas, o kad neužmiršo kitų — jų plati įvairios pagalbos veikla. Lietuviškos kultūros išlaikymas ir jos puoselėjimas — bene svarbiausias išėivijos uždavinys. Tik nereikėtų atsiskyti net ir mažiausių galimybių pasireikšti taip pat politikoje, bent jau plačiau skleidžiant informaciją apie Lietuvą, jos problemas ir žmones.

T. Ž.

No mesmo dia, à tarde competiu o nosso atleta na prova de atletismo (100 m. rasos) que entre 19 atletas de 11 países conseguiu um excelente 8º lugar, ficando apenas 0,7 seg. do 1º colocado (11,1 seg) devido a ser prejudicado na saída pelo escape do encosto do pé.

No domingo o Valter Zukas conseguiu a ótima classificação de 6º lugar dentre os 32 participantes dos 200 m. rasos.

À noite sob um entusiástico som de marcha desfilaram todos os países participantes da II Olimpíada dos Imigrantes, recebendo os calorosos agradecimentos dos representantes da Secretaria de Esportes.

Após todos os países na quadra, procedeu-se o hino nacional, enquanto que era arreada a bandeira brasileira.

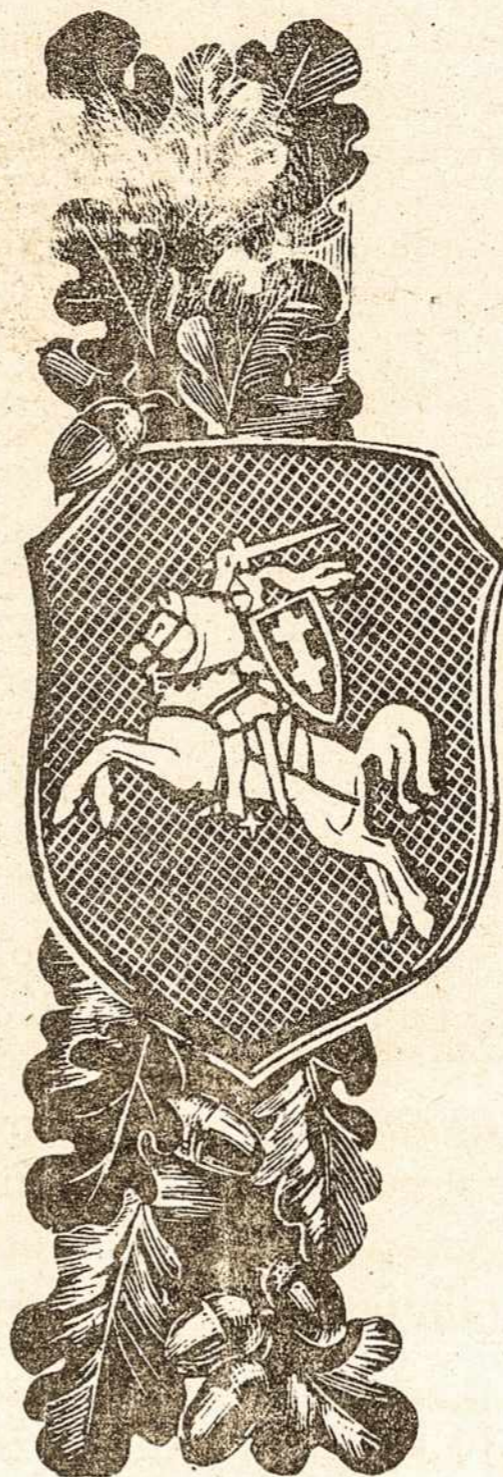
Terminado fêz-se o silêncio no Ginásio do Pacaembú, inteiramente tomado e uma moça, representando todas as raças fêz a volta Olímpica na quadra e subiu uns degraus que a levaram até a pira olímpica que estava acesa e após um momento de silêncio apagou a chama, encerrando assim oficialmente a Olimpíada.

Passou-se então à escolha da rainha, cuja honra coube a uma representante do Japão. Após os cumprimentos realizaram-se as danças folclóricas e sob animados aplausos dançaram os lituanos representados pelo grupo de danças folclóricas Rūtelė que nos representou magnificamente bem, mostrando toda a beleza de nosso folclore.

A Lituânia, cuja representação determinada pelo BLJS coube ao K. Petras Rukšis recebeu uma linda salva de prato que para sempre será guardada pelos jovens lituanos como um símbolo de vitória do trabalho que fizemos e faremos.

No final da solenidade, ouvimos o samba da "Mangueira" momento no qual todo o ginásio com representantes de todas as raças sambou integrando-se numa só Nação, que é a nossa querida pátria Brasil.

A. Zizas

EMIGRANTŲ OLIMPIADOS Uždarymas — Tautiniai šokiai, Karalaitės ir... SAMBA.

Mūsų jaunimo praeitos savaitės vargai užsibaigė su kurtinančios sambos muzikos ritmais PACAEMBU sporto salėj. Gaila, kad jaunimas negalėjo tuo gražiu RIO SAMBA mokyklos spektakliu pasidžiaugti (AIDO mergaitės prarado vienkartinę neįkainojamą progą pamatyti ir pašokti tikrą sambą), nes juk kitą rytą — pirmadienį — reikėjo anksti keltis mokyklon. RŪTELĖS berniukai ir mergaitės, vieni po pasirodymo Lapoj, kiti po pietų AIDO garbei Sąjungoje, labai punktualiai ir gausiai prisistatė Olimpiados uždarymui. Pasidarius terado tikrai Zizą su Janina, kaip tą paskutinį kareivį po mūsų tvirtai laikantį vėliavą, kuri plevėsavo per olimpiadą Pacaembu stadijone, buvo perduota į Pauliuko rankas ir, kartu su kitom, įnešta į sporto salę iškilmingom olimpiados uždarymo apeigom. Kiekvieną vėliavą lydėjo keturi grupės atstovai.

Delegacijų vadai užėmė vietas krepšinio aikštės šone. Po Olim-

pinės ugnies užgesinimo delegacijų atstovai buvo paeiliui pristatyti valdžios pareigūnui, kuris visiems įteikė po auksuotą komemoratyvinę lėkštę ir medalį. Lietuvų delegacijai atstovavo ir dovanas priėmė kun. Petras Rukšys.

Lietuviai, ir ne tik jie, yra įsitikinę kad mūsų tarpe yra gražių mergaičių. Buvo gaila, kad kai salėn įėjo visos „karalaitės“, tai jų tarpe nebuvo nei vienos lietuvaitės. Visgi publika galėjo gėrėtis mūsų mergaičių grožiu, kai tuoj po to prasidėjo tautiniai šokiai. Japonų didelė šokėjų grupė susidarė iš senesnio amžiaus žmonių, o mūsų mergaitės visos 15–16 metų. RŪTELĖS ansambliis buvo publikai gražiai pristatytas, o taip pat ir šokiai ir jų reikšmė. Po RŪTELĖS dar šoko Izraelio ir kita japonų grupė. Po tautinių šokių aikštę užtvindė įvairiausių spalvų ir apdarais apsirengę RIO SAMBOS mokykla. Jų tebuvo galima paklausti pirmus viliojančius šokių ritmus, nes reikėjo keliauti namo.

Mūsų dalyviai, nors ir pavargo, bet yra patenkinti, nes tokiu būdu gyvai prisidėjo prie Lietuvos vardo išgarsinimo brazilų publikoj — spaudoj ir televizijoj.

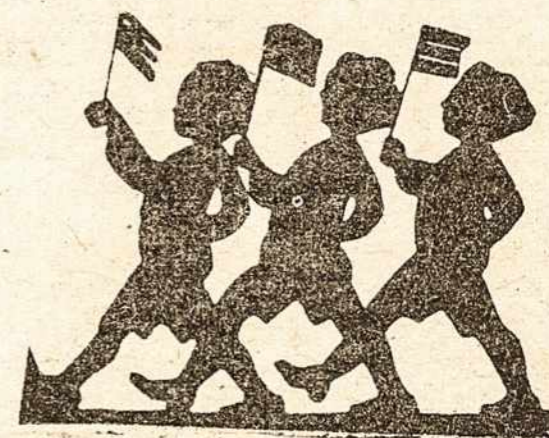
Tėvynė

Tėvynė, brangioji,
Kokia tu miela!
Galbūt nematysiu
Tavęs niekada...

Šiandieną mes esam
Toli nuo tavęs.
Kas tavo likimą
Kada gi išspręs?!

Per tavą žemę
Vien priešų takai,
Tačiau tu didvyre
Visad išlikai.

Tėvyne, Tėvyne,
O žeme brangi,
Mes tavo vaikai
Tau ištikimi.

LITERATŪROS RATELIS SKELBIA

dailaus skaitymo
KONKURSA

TAISYKLĖS:

- 1) Amžius: pirmame prisistatyme gali dalyvauti betkas. Jei atsiras pakankamai konkurentų, galės susidaryti net trys grupės: vaikų — paauglių — suaugusių.
- 2) Tekstas: kiekvienas turi pasiruošti gerai paskaityti — vieną bendrą privalomą tekstą (kuris čia talpinamas) ir — kita, laisvai pasirinktą tekstą. Bus juri komisija, kuri įvertins kiekvieną skaitytoją. Numatytos vertingos PREMIJOS.
- 3) Konkurentų prisistatymas, su pirmu bandymu, bus šio mėnesio 24 d., 16 val. šv. Kazimiero parapijos salėj. TĖVAI prašomi padėti savo vaikams ir šiuo atveju.

KARALAITĖS AŠAROS

Kartą gyveno labai graži karalaitė. Jai trūko tik vieno dalyko — karalaitė nemokėjo verkti. Karalaitė neverkė, kai paukšteliai iškrisdavo iš lizdo. Karalaitė neverkė, kai sudegė namai. Karalaitė neverkė, kai audra sunaikino rugius ir nebuvo duonos. Karalaitėi buvo liūdna, bet ji nemokėjo verkti. Žmonės nežinojo, kad karalaitėi liūdna, nes ji neverkė.

— Mūsų karalaitė neturi širdies, — kalbėjo žmonės.

— Ji beširdė. Nieko jai negaila, — kalbėjo kiti. Karalius susirūpino.

— Kaip čia dabar bus? — galvojo jis. — Kada nors karalaitė bus karalienė. Ji visą kraštą valdys. Kas bus, jei žmonės jos nemylės?... O kaip žmonės ją gali mylėti, jei karalaitė neturi širdies?...

Paskelbė karalius visoje šalyje, kad ateitų, kas tik gali. Bėgo bėgikai. Šaukė šaukliai. Trimitavo trimitai. Visur skelbė žinią:

Kas išspaus bent vieną ašarą iš karalaitės akių, laimės —

- I. Pačią karalaitę,
- II. Pusę karalystės.

Iš visų karalystės kampų atskubėjo burtininkai. Jie sekė karalaitėi liūdnas pasakas. Jie rodė karalaitėi liūdnuos paveikslus. Jie verkė ir raudėjo.

Verkė karalius. Verkė karaliaus tarnai. Verkė visi ministrai. Verkė kepejai ir virėjai. Verkė pilies sargai. O karalaitė neverkė.

Vieną dieną prie pilies vartų atėjo tamsus čigonas. Jis buvo aukštas ir gražus. Rankoj jis laikė paprastą medinę dėžutę. Čigono rūbai buvo keisti. Čigonas keistai šypsojosi.

Juokėsi karalius, čigoną pamatęs. Juokėsi karaliaus tarnai. Juokėsi ministrai. Kvatojo kepejai ir virėjai. Kvatojo pilies sargai.

— Karalaitė tuoj pravirks, — tarė tamsus čigonas.

— Bet, kad tamsta labai juokingai atrodai, — tarė karalius. — Matai, niekas neverkia. Visi juokiasi.

Čigonas atidarė savo dėžutę. Karalaitė pasižiūrėjo į vidų. Ji nespėjo nususukti, kai nuriedėjo dvi didelės ašaros iš jos akių!

Karalius pravirko iš džiaugsmo. Karalaitė turi širdį! Karalaitė gali verkti!

Gatvėse žmonės šoko ir dainavo.

- Mūsų karalaitė turi širdį!
- Mūsų karalaitė verkia!

Tamsus čigonas vedė karalaitę ir laimėjo pusę karalystės. Visi žmonės vestuvėse buvo. Ašaras šluostė — tokia graži pora!

Dabar karalaitė ir tamsus čigonas laimingai gyvena.

Vieną kartą metuose, karalaitė atidaro medinę dėžę. Jos skruostais nurieda dvi didelės ašaros. Žmonės džiaugiasi.

O kas yra toj stebuklingoj dėžėj? Ogi trys sukapti svogūnai!

ALGIRDAS LIETUVOS VALSTYBĖS VALDOVAS

600 METŲ MIRTIES SUKAKČIAI PAMINĖTI

K. T A U T K U S

1341 m. mirė Lietuvos karalius Gediminas. Mirdamas jis paliko Lietuvą valdyti dviem savo sūnams – Algirdui ir Kęstučiui. Kęstutis gavo vakarinę dalį, su sostine Trakais, o Algirdas – rytinę, su sostine Krevoje. Abiems sūnams tėvas dar pridėjo ir rusų žemių. Sūnui Jaunučiui Gediminas paliko valdyti Vilnių ir jam priklausančias žemes, buvusias tarp Algirdo ir Kęstučio valdomų plotų. Likusiems vaikams Gediminas paliko ir padalino rusų žemių plotus. Tačiau, tėvui netikėtai mirus, Jaunutis pasiskelbė Didžioju Lietuvos kunigaikščiu ir valstybės valdovu. Bet Jaunutis neilgai išsilaikė Didžiojo Lietuvos kunigaikščio soste. Būdamas mažiau gabus už savo brolius, jis nesugebėjo palaikyti krašte tvarkos, o kiti broliai jo neklausė. Kęstutis, valdydamas vakarinę Lietuvos dalį, buvo, tarytum, Lietuvos sienų sargas, ginąs jas nuo vokiečių. Jis su didžiu suirūpinimu sekė nepaprastą kryžiuočių ruošimąsi karui su Lietuva. Matydamas Lietuvai gresiantį didelį iš vokiečių pavojų ir suprąsdamas, kad Jaunutis nesugebės to pavojaus atremti, Kęstutis, susitaręs su Algirdu,

1344-1345 m. žiemą užėmė Vilnių ir Jaunutį pašalino iš Didžiojo Lietuvos kunigaikščio sosto, duodamas jam valdyti kitas žemes. Lietuvą valdyti Algirdas ir Kęstutis taikingai patys susitarė. Didžioju Lietuvos kunigaikščiu, kaip vyresnis amžiumi, tapo Algirdas. Tačiau buvo susitarta visuomet vienas kitam padėti ir svarbesniais atsitikimais tartis, o užkariautas žemes dalintis pusiau.

Taip broliškai tarpusavy sutardami, jie valdė Lietuvą 32 metus, duodami tokį gražų ir retą pasaulio istorijoje valdovų broliškos meilės pavyzdį. Kęstutis visą savo gyvenimą pašventė Lietuvai ginti nuo vokiečių pulimų, o Algirdas – valdė ir plėtė Lietuvos žemes rytuose. Algirdas buvo labai išmintingas ir rimtas, bet gana kietas ir griežtas valdovas. Valstybės reikalais jis rūpinosi nepailsdamas, nemėgo tuščių pramogų, niekuomet negėrė vyno, alaus, midaus, tariamo senovės lietuvių gėrimo. Visur laikėsi saiko, atsargumo, ištvermės ir paslaptinumo. Savo sumanymus Algirdas laikydavo paslapyje. Niekas net ir iš jo dvariškių nežinodavo, kur jis rengiasi eiti į karą, ką ir kuomet jis ruo-

šiasi veikti. Yra žinoma, kad Algirdas mokėjo nemažai svetimų kalbų. Su kai mynais elgėsi gudriai. Karo lauke buvo geras vadas ir kovotojas. Privačiame gyvenime Algirdas buvo švelnus ir malonus. Sakoma, kad jis net du kartus vedęs rusų kunigaikštytes, krikščiones, bet pasiliko ištikimas savo senai pagonio tikybai ir savo šeimai neleido surusėti. Visus savo sūnus pavadino lietuviškais vardais. Pats būdamas senosios tikybos, jis krikščionių ne tik nepersekiojo, bet juos globojo, leido jiems pagoniškoje Lietuvoje statydintis savo bažnyčias. Toks jo elgesys parodo vadovo dvasios kilnumą. Ne tiktaikardu, bet gudurumu ir sumania diplomatija, jam pavyko daug rusų žemių prisijungti prie Lietuvos. Jo valdžiai galutinai pasidavė Kijevas, kuris prie jo tėvo Gedimino tik duoklę Lietuvai temokėjo. Jam pasidavė Briansko ir Černigovo sritis. 1362 metais ties Mėlynaisiais Vandenis sumušęs Rusijos prispaudėjus totorius, Algirdas prisijungė prie Lietuvos ir Padolės sritį. Algirdas mėgdavo sakyti: "Visa Rusija turi priklausyti Lietuvai". Jis su savo kariuomene net tris kartus buvo apgulus Maskvą ir beldėsi į jos vartus.

Algirdo laikais Lietuva pasidarė pati didžiausia Europos valstybė. Jo brolis Kęstutis, su kuriuo Algirdas Lietuvą valdęs, buvo nepaprastai taurus ir teisingas ir gerai apsišvietęs. Visuomet išlaikęs duotąjį garbės žodį. Niekuomet jis nepuldavo savo priešų iš pasalų. Puldavo tik viešai pa-

DAIL. JURČIO JUODŽIO KŪRINYS VAIZDUOJĄS D. L. K. A L G I R D A PRIE MASKVOS VARTŲ.

Čiurlioniški stogastulpiai

V. MATULAITIS

“M. K. Čiurlionio kelias” — šiuo vardu yra pavadintas plentas tarp Varėnos, Perlojos, Merkinės ir Druskininkų okup. Lietuvoje. Jo pakelėse pastatyti stogastulpiai, kurie primena buvusius lietuviškus kryžius. Gražiai meniškai išdrožinėti M. K. Čiurlionio gyvenimo momentai, jo dailės bei muzikos įrankiai, iliustruoti jo mėgstamų liaudies dainų žodžiai. Toliau skaitykime iš pakelėje pastatytų stogastulpių:

Keleivi!

Pasižvalgyk į dešinę kelio pusę, kai važiuosi iš didžiojo menininko gimtosios Varėnos į jo vaikystės miestą Druskininkus, pamatysi 15 stogastulpių. Juos padarėme 1975 metais rugpiūčio mėnesį Perlojoje Mikalojaus Konstantino Čiurlionio garbei. Liaudies dailės meistrai — medžio drožėjai: Balyš Dabukas, Pranas Dūžinskas, Adolfas Gedvilas, Bronius Gedvilas, Juozas Grabauskas, Jonas Ignatas, Stasys Karanauskas, Romualdas Kilis, Kazys Krauskas, Kazys Nemanis, Jonas Paulauskas, Vytautas Savickis, Ipolitas Užkurnys, Adolfas Viluckis.

Tapytoja — Monika Bičiūnienė, dailidė — Jonas Jucius, kalviai — Vytautas Jarutis, Jonas Praninskas, Petras Raudys.

Pradžioje matoma įžanginė lenta — M. K. Čiurlionis su smuiku, o gretimai Čiurlionio šeima su spinduliuojančia saule ant stulpo. Kitoje vietoje matome karūną ant ožio galvos, o žemiau — MKČ ant paletės, kornetą, smuiką, vargonus, kankles, tautinę juostą. Gretimame stulpe įrašas: “Lietuvių liaudies dailė. Ji turi būti mūsų dailės pamatas. Iš jos turi pakilti savotiškas lietuvių stilius. Ir yra mūsų pasididžiavimas, nes tas gražumas, kurį turi savyj, yra grynas savotiškas ir išimtinai lietuviškas”.

Dar toliau pavažiavus, matomi du stulpai, kurie pridengti

stogeliais. Ant varpo — MKČ. Virvės galas matomas prie varpo, o žemiau stovi žmogus, susijuosęs pančiu ir traukiantis varpą virvę. Gretimame stulpe po stogeliu du vyrai pučia dūdas, žemiau — du berneliai su žirgais ir įrašas: “Broliukai stovėjo, stovėdami dūmojo”. Dar žemiau — “Joja berneliai žirgo girdyt” (įrašas su iliustracija) ir “Bėkit bareliai galan valako” (įrašas ir iliustracija). Apačioje — MKČ 100. Šios iliustracijos spalvotos. Stulpo šone įrašas — “Padarė R. Kilis iš Seduvos”.

Ketvirtoje vietoje ant stulpo — gražus saulės ornamentas virš keturšonio stogo. Po juo dainuoja mergaitės: “Bernelis mano širdelė”. Žemiau yra įrašas ir M. K. Čiurlionis, grojantis smuiku. Šalia jo moteris skambina kanklėmis, o kita pučia dūdele.

Prie Merkio upės ant kalvelės stovi trys stogastulpiai ir gražus suolelis, o gretimai įrašas — “Žvalgykis nuo aukštų bokštų, tai kelią pajusi, o jeigu bus dar labai toli ir senatvė tave apims, tenai pat bus suolelis pasiuntiniam paskirtas, o ant jo jaunų žmonių niekuomet netruks”.

Kituose stulpuose pavaizduoti M. K. Čiurlionio šaulys, karaliai ir kiti darbai. Visas šis kelias baigiamas didinga, daugialype M. K. Čiurlionio statula Druskininkų parke.

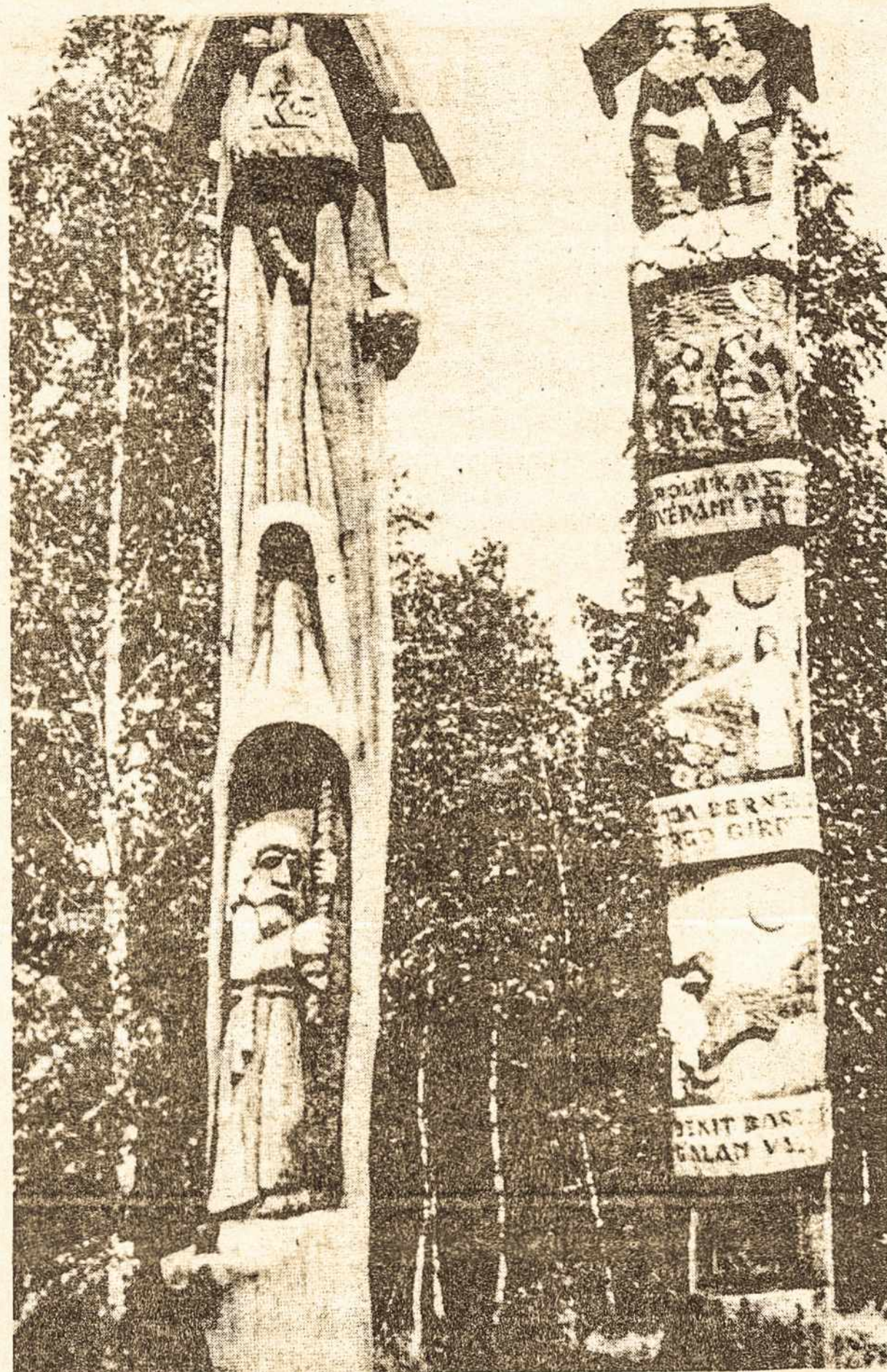
Šie stogastulpiai yra kiekvienam aiškiai suprantami, nes jie yra savotiškos kopijos mūsų buvusių pakelėse lietuviškų kopytstulpių bei kryžių. Dabar religinių simbolių vieton įdėtos žmogaus figūros, o kryžių viršūnes pakeitė saulutės, gėlių ornamentai bei paukšteliai. Bendra idėja M. K. Čiurlioniui pagerbti yra vertinga ir gražiai išbaigta.

Šis Lietuvos dalininkų darbas yra jau nepirmas. 1972 m.

Kai Algirdas 1377 metais mirė, tai savo vietoje paliko sūnų Jogailą. Algirdas ir Kęstutis buvo susitarę, jei pirmiau mirs Algirdas, tai savo vietoje arba Didžiojo Lietuvos kunigaikščio sostą užims Jogaila, o jei Kęstutis — tai Didžiojo Lietuvos kunigaikščiu bus Vytautas. Algirdo sostinė buvo Vilnius, Kęstučio — Trakai. Buvo sutarta, kad vienu ir antru atveju dėdė su sūnėnu gyvensią santaikoje ir kartu valdysią Lietuvos valstybę.

Minėdami mūsų valstybės didžiojo Lietuvos kunigaikščio Algirdo 600 metų mirties sukaktį, mes didžiojamės jo ir jo brolio Kęstučio asmenybių kilnumu, išmintingumu nuveiktais politiniais bei kariniais darbais. Sekime ir mes, jų palikuonys, jų garbingų kunigaikščių kilniais pavyzdžiais.

LAISVOJI LIETUVA

Dail. M. K. Čiurlioniui pagerbti okupuotos Lietuvos meistrai sukūrė keliolika stogastulpių, kuriuose pavaizdavo atskirus momentus iš jo kūrybos

kaikurie tų dailininkų bei kiti panašų projektą sukūrė Žemaitijoje. Ablingos kaime, netoli Žvaginių, dabar Klaipėdos rajone, 1941 m. vokiečiai išžudė apie 40 lietuvių. Jų pagerbimui šie dailininkai padarė stogastulpius su nužudytų žmonių figūromis. Juos pastatė to kaimo laukuose, kur tie žmonės buvo nužudyti. Vėliau, 1975 m., buvo išleista knyga-albumas su tų darbų fotografijomis bei įvykių aprašymu.

Jonasanta

DAINUOK, JAUNYSTE.

Dainuok, jaunyste.
Lai džiaugsmo aidas
plačiai pasklida
širdies gaidom...
... nušvinta laimė,
lyg nakti žaibas,
kai tu pragysti
dainom skambiom.

Iš kapo kelsis
seni karžygiai...
Vyties šarvai
variu žvangės...
... miškų tyloje
taves klausysis
lakštingala
ir volungė.

Tik tu, jaunyste,
nušviesi dangų
naujom aušrom
tautos keliuos...
... kvėpės alyvos
žiedai po langu
gyvybės džiaugsmo
spinduliuos...

Dainuok, jaunyste.
Tavės klausysis
erdvė ir laikas
ir sapnai...
Tu rozės žiede supsiesi —
žinosi — kodėl gyvenai.

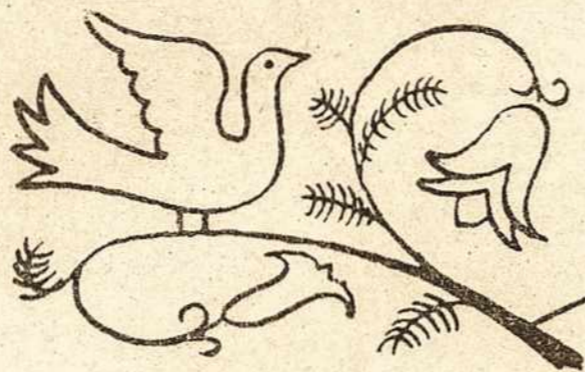
São Paulo, 21-08-1977

ALGIRDAS LIETUVOS VALDOVAS

skelbęs karą. Belaisviams būdavo galėtingas. Niekuomet priešams nekeršydavo, bet sudraudavo ir savo karius, kai jie bandydavo žiauriai elgtis su belaisviais ar su sužeistais priešo kariais. Nors Kęstutis buvo senosios pagonių tikybos, bet tokio kilnumo riteris retai teuztinkamas krikščionių kunigaikščių tarpe. Tai pripažindavo net ir didžiausi jo ir Lietuvos priešai kryžiuočiai. Kęstutis buvo sukūręs tikrai pavyzdinę lietuvišką šeimą. Jis buvo vedęs žemaičių kunigaikščio dukrą, gražuolę Birutę, augino savo vaikus meilėje, pagal senojo tėvų tikėjimo teises. Jo mylimiausias sūnus buvo Vytautas.

AIDO lankymosi proga

MŪSŲ ŽINIOS

IS ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS

MAGDUTĖS IR ALEKSANDRO PAULAVIČIŲ AUKSINIS VEDYBŲ JUBILIEJUS

Praeitą sekmadienį Petrutės Paulavičiūtės-Villaca ūkyje Louveira miestelyje už Jundiai buvo didelė ir graži šeimyniška šventė. Vaikų ir anūkų apsupti Magdutė ir Aleksandras Paulavičiai norėjo padėkoti Dievui už visas malones jiems suteiktas per 50 vedybinio gyvenimo metų ir dėl to pasikvietė kun. Petrą Rukšį atlaikyti padėkos Mišias. Dukrų Petrutės ir Hildutės buvo gražioje gamtoje pastatytas ir gėlėmis papuoštas altorius, apie kurį susispietė giminės, kaimynai iš Lapos ir kiti draugai daugiausia lietuviai. Kunigas svečias laikė pamaldas lietuviškai, pasakė progai pritaikytą pamokslą ir suteikė ypatingą palaiminimą jubilieatams. Jubilėjaus Mišios svečiuose paliko labai gražų įspūdį ir taip visi su pakilia nuotaika ruošėsi antrai programos dalei – pietums – churrasco. Petrutės vyras Domingos, sesutė Albinutė ir brolis Vacius rūpinosi kaip geriau pavaišinti svečius. Tie gi svečiai buvo tikrai įdomūs: Jonas Minkauskas, Valerija Orkytė, Angela Linkauskas, Sofija Pilikaitis, Valiukas Bakšys, Antanas Minkauskaitis, Vaciaus žmona Onutė Bonini su jos 11 brolių seserų ir vaikais ir daug kitų kurių negalima visų atsiminti.

Trečioji programos dalis, tai ypač vaikų (jų buvo tikrai daug) lauktas vedybinis tortas, "ilgiausių metų" linkėjimai ir brazilų tradicinis „parabéns a você“. Aleksandras Paulavičius, dar stipras ir linksmas vyras, orisimena jaunystės dienas, kai savanoriu tarnavo kariuomenėje, o dabar dar su kitais gražiai dainuoja lietuviškas dainas lietuvišku papročiu pagyvindamas šventę.

Mūsų parapiečius auksinius jubilieatus širdingai sveikinama ir linkime geros sveikatos ir gausios Viešpaties palaimos.

K. P. Rukšys

ELVES PRESLEY ar PRESLAUSKAS?

Neseniai miręs, ypač jaunimo gerai pažįstamas, ELVES PRESLEY, yra, sako, lietuvis – PRESLAUSKAS. Kas turi šiuo atžvilgiu tikrų informacijų tepatiekia – bus malonu sužinoti.

AIDO ADMINISTRATORIAUS ŽODIS

Užsibaigus koncertui Zelinoj, AIDO kūrėjas ir administratorius, p. Jeronimas Pleinys, atsakydamas į sveikinimus ir padėką, kalbėjo:

Mieli São Paulo lietuviai,

man tenka didelė garbė ir privilegija pasveikinti jus PLB valdybos, Kanados lietuvių ir PL Jaunimo Sąjungos vardu.

PLB valdybos p-kas, Bronius Nainys, telefonu mane įgaliojo pasveikinti ir perduoti nuoširdžiausius linkėjimus. Jis P. Amerikos lietuviais rūpinasi, kad čia pas jus lietuviška veikla klastėtų, kad bendruomenė stiprėtų ne tik narių skaičiumi, bet ir lietuviška veikla. Jo didžiausias rūpestis yra, kad užmegztas ryšys III Jaunimo Kongreso metu nenutrūktų tarp Pietų ir Šiaurės Amerikos lietuvių, o ypač jaunimo – nenutrūktų, o stiprėtų: kad ta įžiebta ugnelė neužgęstų, o vis daugiau įsiliepsnotų, palaikant ryšį laiškais ir įvairių mūsų vienetų pasikeitimais. Juk mūsų Bendruomenė yra tas junginys, kuris jungia visus lietuvius, nežiūrint kokių pažiūrų, kokių įsitikinimų tie lietuviai bebūtų. Bendruomenės tikslas yra visus lietuvius jungti po Trispalvę Vėliava bendram darbui, bendrai kovai už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Todėl ir Hamiltono AIDAS atsirado P. Amerikoje PLB-nės paskatintas vykti į tolimą šalį, atvežti lietuvišką dainą ir kar-

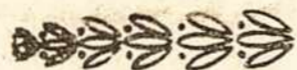
LITERATŪROS RATELIO POPIETĖ

buvo paskutinį rugpjūčio šeštadienį pp. Čiuvinskų būstinėj.

Savos kūrybos srityje p-lė Ald. Valavičiūtė paskaitė savo "Kaip aš sutikau ir pergyvenau karą Vilniuje", o p. Marija Čiuvinskienė "Vienas nuotykis mano gyvenime".

Literatūros Ratelis nutarė skelbti DAILAUS SKAITYMO KONKURSA (kurio skelbimas šiam numerį).

Sekanti popietė numatyta rugsėjo 24, 16 val. šv. Kazimiero parapijos patalpose. Ten vyks ir skaitymo konkursas.

RŪTELEŠ ansamblio šokėjai rengiasi dalyvauti Prefeitūros organizuotoj tautų folkloro savaitėj IBIRAPUEROJ š.m. 31 dieną. Šokėjai bus nuvežti į šventę Prefeitūros pasiųstu autobusu.

tu palaikyti tą užmegztą ryšį. Tad, mieli broliai-sesės lietuviai, nepraraskime vilties ir ryžto dirbti tą lietuvišką darbą. Mūsų kalba, šokiai, dainos, papročiai mus jungia į vieną lietuvišką šeimą. Jeigu mes visa tai pasistengsime išlaikyti svetimuose kraštuose, tai mūsų tautos dalis išliks gyva ir išsivijoje.

Tą pastebi ir PLJ Sąjungos p-kė Gabija Juozapavičiūtė savo rašte, kurį čia perduodu:

SVEIKINIMAS P. AMERIKOS JAUNIMUI PER AIDO CHORA

Mielas jaunime,

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba siunčia jums per AIDO chorą nuoširdžiausius sveikinimus iš tolimos Kanados.

Tikimės, kad AIDO didelis ir turtingas pasirodymas įtikins kiekvieną iš jūsų, kad lietuviškos kultūros lobynas tikrai yra vertas išlaikymo ir didelio darbo. Tikimės, kad tai bus paskatinimas jūsų jaunimo vienetui dėti ir toliau gražias pastangas lietuviškame darbe.

Po Kongreso pas jus matosi jau dabar gražūs jūs; veiklos vaisiai. Palaikykite ryšį su mumis ir toliau.

Skatiname ruoštis jau dabar Ketvirtajam Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui, kuris įvyks 1979 metų liepos mėnesį Europoj.

Įki pasimatymo Kongrese.

Gabija Juozapavičiūtė, PLJS p-kė

Baigdamas, noriu Šiaurės Amerikos, o ypač Kanados, Lietuvių B-nės vardu visus jus pakviesti ateinančiais metais atvykti į PASAULIO LIETUVIŲ DIENAS, kurios įvyks Kanadoje, Toronto mieste, liepos mėnesio pirmąją savaitę. Visi būsite mielai su lietuvišku nuoširdumu sutikti, kaip kad mes esame jūsų priimti. AIDO ir visos šios grupės vardu reiškiu nuoširdžią padėką už tokį gražų priėmimą.

LIGONYS

VACYS PUTVINSKAS, iš Pque. S. Domingos, Dr. J. Basanavičiaus Mokyklos Globėjų Būrelio valdybos v. p-kas, grįžo iš ligoninės ir dabar gydosis namie. Linkime pilnai pasveikti.

V. ir E. BACEVIČIAI su šeima sekmadienį buvo Santose aplankyti ligoninėn paguldytą Kazį Bacevičių, Vytauto tėvelį, kuris negalioja širdimi.

Lietuviškai kalbanti

Vyrų – moterų – vaikų
gydytoja

DRA. HELGA HERING
médica

HOMENS-SENHORAS
CRIANÇAS

Av. Eulina, 99 – V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Limão)

Tel.: 220-0439 / 266-3569

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA CHUVAS DE TODOS OS TIPOS, PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS MINI-BOMBRINHAS, TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banys Ltda.

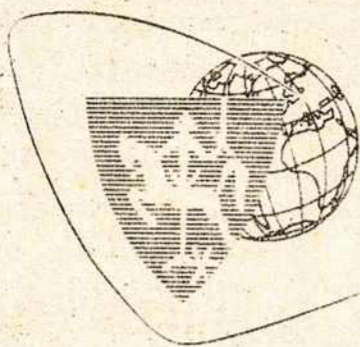
Inscr. Estadual: 104.819.87

C. E. N. 06.202.000/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274-0577 - (Res. 274-1886)
São Paulo

MŪSŲ ŽINIOS

AUKA BLB-nės REIKALAMS

Rengiant didingą lietuvių folkloro festivalį – AIDO koncertą, kurinėjimas buvo nemokamas, BLB susidūrė su išlaidomis.

BLB valdyba dėkoja tautiečiams, kurie supranta padėti ir reikalus, ir nors kiek prisideda.

Paskutiniu laiku prisidėjo Mečys Paleckis – Cr.500
Jam gili padėka.

BLB-nės TARYBOS POSEDIS

BLB-nės Tarybos posėdis šaukiamas rugsėjo 2 dieną, penktadienį, 20 val., Mookoje, šv. Kazimiero p-jos patalpose.

V. Verikaitis

AIDO ATGARSIAI

Spauda, radijas, tv prieš koncertą ir po jo nepašyktėjo skelbimo, informacijos, įvertinimo. Betgi įdomūs ir pavienių asmenų atsiliepimai.

Taksistas japonas veža vieną poniją S. Paulo gatvėmis. Kadangi geltonplaukė, užklausia, kokios esanti tautybės.

– Lietuvė.

– Tai jūs vakar turėjot puikų festivalį. Ir aš buvau. Labai man patiko..

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

– Po pietų skalbiu rūbus. Vaikas žiūri televizijos – Panorama. 'Mama, Aidas'. – sušuko berniukas. – Aš nušokau tris laiptus ant karto, pribėgau, žiūriu – stovi AIDAS ir dainuoja Nemunėli..

TV kelis kart, tai vienoj, tai kitoj programoj, perdavė Anhembi festivalį, TV Globo dar paruošė 2 valandų programą: kurią perduos vėliau.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

– Dar sveikinu su tokiu puikiu suorganizavimu, – ploja per petį lenkų kapelionas ir jų kolonijos chorvedys. – Puikus festivalis. Ir sutraukt tiek žmonių, ir dar šiokiadieni

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

– Tai augšto lygio festivalis, vertas didžiausios pagarbos, – nesusilaiko latvių pastorius, žymus ir savo organizaciniais talentais.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

– Tai LIETUVOS vardo krikštas.. o gal sutvirtinimas, – džiaugiasi pavergtų tautų PRO LIBERTATE komiteto spaudos vedėjas, brazilas. – Dabar tai tikrai turėsime medžiagos brazilų spaudai.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

“Jūsų apsilankymas žymės datą São Paulo kultūrinės veiklos aidietėms S. Paulo valstijos v. gubernatorius.

– Ne tik São Paulo, o visos Brazilijos, – pridūrė tai nugirdęs plataus masto žurnalistas. – Juk São Paulo – Brazilijos širdis.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

– Pasiimk ir tu programą, nes pasukui mokykloj turėsime aprašyti, – kužda viena moksleivė kitai, vėliau jėjusiai į koncerto salę. Mat, festivalis nelaukta sutapo su mieste vykstančia "Imigrantų Olimpiada" ir "Folkloro savaitė", kurios turėjo įvairias manifestacijas keliose miesto vietose. Tad nevienam AIDO festivalis atrodė šios plačios programos dalis. O mūsų programoj buvo ne tik lietuviškų dainų bei tautinių šokių išvardinimas ir aprašymas, o ir sutraukta apžvalga apie "Lietuvą ir jos kultūrą": istoriją, kalbą, meną.. su BLB-nės adresu, kur galima gauti daugiau informacijų. 'Programoj' ir Europos žemėlapis iš tų laikų, kai dar Portugalijoj nesimato (ji ten eina po Ispanijos vardu), gi tuo tarpu LIETHUANIA ryškiai žymima

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Po festivalio sekančios savaitės antrodienį Zelinis vyrai visą dien išsėdėjo Vyto bare, laukdami... MŪSŲ LIETUVOS su paskutinėm žiniom apie AIDA. Tai didesnis pelnas ir barui..

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Betgi buvo ir kitokių atgarsių.

– Jei atvyktų tiesiai iš Lietuvos, tai tikrai daug žmonių eitų pažiūrėti ir paklausti, o dabar.. čia koks tai kunigų organizuotas chorelis, atsiduodantis zakristija, – teisinosi pakvietimą atmetęs tūlas tautietis.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Rugsėjo (Sėtembro) 11 dieną

SILINĖS ATLAIDAI

ir

TAUTOS SVENTĖ

Šv. Kazimiero parapijos patalpose

PROGRAMOJ: 16 valandą

- trumpa procesija
- Mišios už Marijos mylimą Lietuvą (su giesmių palyda)
- religiniai tautinis minėjimas
- suneštinės vaisės – pasišmonėjimas

Visi esame kviečiami ne tik dalyvauti šventėje, o ir gyvai prisidėti prie visos programos išpildymo: vaikai, jaunimas, choras, organizacijos, vyrai, moterys, kultūriniai vienetai – visi.

Neužkaskim savo talentų, o juos atskleiskim visų pasigėrėjimui.

RODĖ SKAIDRES IS BRAZILIJOS

Čikagos skautų ir skaučių stovyklos pusantros valandos programa su skaidrėmis ir muzika iš Brazilijos žiūrėjo liepos 20 Rako stovykloje, Custer, Michigan valstijoje. Tarp medžių buvo ištempta drobė, o keturių stovyklų – „Atgaivos“, „Šatrijos Raganos“, „Žemaitijos vanagų“ ir „Jūratės“ – stovyklautojų 400 lauke žiūrėjo skaidres iš São Paulo stovyklų, gamtos ir Amazonijos.

Liepos 27 skaučių vadovių "Gintaro" mokykloje toje pačioje stovyklavietėje 29 jaunos vadovės išgirdo apie lietuvius Brazilijoje, ypač apie dirbančius Amazonijoje kun. A. Bendoraitį, kun. K. Bėkštą ir ses. Ksaverą.

Lietuvaičių seselių vedamoje "Neringos" stovykloje West Bratboro, Vermont valstijoje (JAV rytuose) skaidrės buvo rodytos du kartus – rugpiūčio 4 ir 8. Pirmoje programoje buvo Amazonija, antroje – Brazilijos imigracijos penkiasdešimtmetis, stovyklos, "Nemunas" ir "Rūtelės" šokių grupės, parapijos ir kita veikla. Skaidrės buvo aiškinamos angliškai, nes dviejų savačių stovykloje dalyvavo dar lietuviškai ne-

kalbantieji vaikai tarp 7 ir 16 metų amžiaus.

Kanados ir JAV Mokytojų studijų savaitėje Dainavoje, Manchester, Mich., kurią organizuoja jau vienuoliktą kartą Lietuvių Bendruomenės Švietimo taryba, 45 mokytojai klausėsi pranešimo apie lietuviškąjį švietimą Pietų Amerikoje, ypač Brazilijoje. Kun. A. Saulaitis paaiškino šiek tiek istorijos ir aplinkybių, kuriose švietimas vyksta ir išryškino Alfonso D. Petraičio išvystytą skaidrių mokymo sistemą. Pašnekesys kartu su kitais bus atspausdintas leidinyje "Švietimo gairės". Pašnekesiai vyko rugpiūčio 15 ir 16 d.

Kun. J. Šeškevičius laikė baigiamąsias Lietuvos Fronto Bijūlių stovyklos pamaldas rugpiūčio 14 Dainavoje.

Mielajam t. Ant. Saulaičiui gili padėka už Brazilijos lietuvių prisiminimą ir jų vardo garsinimą Š. Amerikoje. Ir geriausi linkėjimai.

Auka paremk lietuvišką spaudą, nes ji palaiko mūsų tautinę gyvybę!

SEMANÁRIO NOSSA LITUÂNIA

MŪSŲ
LIETUVA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
VYTAUTAS BACEVIČIUS

Redige: Equipe Editorial
Administrador: Stanislão Šileika

METINĖ PRENUMERATA: 105 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 500 kr. Paskiro numerio kaina: 2,00 kr. Užuojaus ir sveikinimai nuo 40 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti "Stanislão Šileika" vardu.

Straipsnius ir korespondenciją redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas pirmadienį: vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau kaip iki sekmdienio vakaro.